

Bruselj, 17. november 2023
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0403(NLE)

15637/23
ADD 1

POLCOM 278
FDI 32

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	17. november 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 708 final - ANNEX
Zadeva:	PRILOGA k Predlogu sklepa Sveta o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru CETA, ustanovljenem na podlagi Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani, v zvezi s sprejetjem sklepa o razlagi člena 8.10, Priloge 8-A, člena 8.9.1 in člena 8.39.3 sporazuma CETA v skladu s členom 26.1.5(e) sporazuma CETA

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 708 final - ANNEX.

Priloga: COM(2023) 708 final - ANNEX

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 17.11.2023
COM(2023) 708 final

ANNEX

PRILOGA

k

Predlogu sklepa Sveta

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru CETA, ustanovljenem na podlagi Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani, v zvezi s sprejetjem sklepa o razlagi člena 8.10, Priloge 8-A, člena 8.9.1 in člena 8.39.3 sporazuma CETA v skladu s členom 26.1.5(e) sporazuma CETA

DODATEK

Osnutek

SKLEP ŠT. [.../...] SKUPNEGA ODBORA CETA

z dne [datum]

o razlagi člena 8.10, Priloge 8-A, člena 8.9.1 in člena 8.39.3

SKUPNI ODBOR CETA JE –

ob upoštevanju člena 26.1.5(e) Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani,

ob upoštevanju Sklepa št. 2/2021 Skupnega odbora CETA z dne 29. januarja 2021,

ob sklicevanju na skupni dogovor iz oddelka 6 Skupnega interpretativnega instrumenta,

z namenom nadaljnje pojasnitve namenov pogodbenic iz poglavja 8 v zvezi s členom 8.10 (Poštena in pravična obravnava), Prilogo 8-A (Posredna razlastitev), členom 8.9.1 (Naložbe in regulativni ukrepi) in členom 8.39.3 (Končna odločba) –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

1. Poštena in pravična obravnava

Pojasniti je treba, da se člen 8.10 razlaga na naslednji način:

- (a) Seznam elementov iz člena 8.10.2 je izčrpen.
- (b) Zahtevke zaradi odrekanja sodnega varstva v skladu s členom 8.10.2(a) zahteva predhodno izčrpanje lokalnih pravnih sredstev, razen če ni na voljo ustreznih lokalnih pravnih sredstev za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva ali če lokalna pravna sredstva ne zagotavljajo razumne možnosti takega pravnega varstva.
Pri ugotavljanju, ali gre za odrekanje sodnega varstva, bi moralo Sodišče upoštevati, da ni pritožbeno sodišče zoper odločbe domačih sodišč in da ne bi smelo preverjati vsebine domačih sodnih odločb.
- (c) Da se ugotovi kršitev odrekanja sodnega varstva in bistvena kršitev postopka v smislu člena 8.10.2(a) in (b), mora v sodnih ali upravnih postopkih obstajati neprimerno in sramotno procesno ravnanje, ki ne izpolnjuje osnovnih mednarodno sprejetih standardov izvrševanja sodne oblasti in dolžnega pravnega postopanja ter ki je v nasprotju z občutkom primerne sodnega ravnanja, kot je neutemeljena zavrnitev dostopa do sodišč ali pravnega zastopanja, odsotnost možnosti zaslišanja, diskriminatorno obravnavanje s strani sodišč, očitno pristranski in koruptivni razsodniki, popolno ali neupravičeno pomanjkanje preglednosti v postopkih, kot je nezagotavljanje obvestila o postopku ali razlogov za odločitev.
- (d) Ukrepi so očitno arbitrarni v smislu člena 8.10.2(c), kadar je očitno, da ukrep ni razumno povezan z legitimnim ciljem politike, na primer kadar temelji na predsodkih ali pristranskosti in ne na razlogu ali dejstvu.

- (e) Pojasniti je treba, da ukrep ali sklop ukrepov pomeni „ciljno usmerjeno diskriminacijo na podlagi očitno neupravičenih razlogov, kot so spol, rasa ali versko prepričanje“ v smislu člena 8.10.2(d), če ukrep ali sklop ukrepov izloči vlagatelja z drugačno obravnavo na podlagi nezakonitih razlogov, kot so spol, rasa ali versko prepričanje. Člen 8.10.2(d) se ne razlaga tako, da pogodbenicama preprečuje, da odobrita preferencialno obravnavo za spodbujanje enakosti spolov ali rasne enakosti ali kako drugače obravnavata premajhno zastopanost socialno-ekonomsko prikrajšanih skupin.
- (f) Ugotovitev, da ukrep ali sklop ukrepov pomeni „zlorabo vlagateljev, kot so na primer prisila, grožnje ali nadlegovanje“ v smislu člena 8.10.2(e), zahteva ugotavljanje obstoja hujše kršitve s strani pogodbenice. Pri tej ugotovitvi lahko pomembni premisleki vključujejo škodo ali zagroženo škodo, povzročeno vlagatelju, kot je na primer ponavljanje ali trajnost dogodkov domnevnega nadlegovanja ali prisile, ter utemeljitev ukrepov pogodbenice, kot je na primer ugotavljanje, ali so organi delovali v okviru svojih pristojnosti ali pa je prišlo do zlorabe pooblastil.
- (g) V skladu s členom 8.10.4 se lahko ravnanje, s katerim je pogodbenica spodbudila vlagatelja, upošteva le, če je pomembni dejavnik pri ugotavljanju kršitve poštene in pravične obravnave, kot je določeno v členu 8.10.2. Tako ravnanje ne more povzročiti upravičenega pričakovanja, če se preudaren in dobro informiran vlagatelj pri naložbi ne bi razumno zanesel nanj, zlasti ker to ni bilo dovolj specifično in nedvoumno ter ni imelo zahtevane stopnje formalnosti, kot jih imajo zagotovila, ki jih pisno poda pristojni organ pogodbenice.

2. Posredna razlastitev

- (h) Pojasniti je treba, da lahko do posredne razlastitve pride le, če je bil vlagatelj popolnoma prikrajšan za uporabo, uživanje in razpolaganje s svojo naložbo, kot da bi z njo povezane pravice prenehale obstajati.
- (i) Pri presoji „trajanja ukrepa ali vrste ukrepov“ v smislu odstavka 2(b) Priloge 8-A je treba upoštevati, ali je poseg v lastninsko pravico začasen, pri čemer ni verjetno, da bi to pomenilo posredno razlastitev, ali trajen, čeprav zgolj dejstvo, da je ukrep trajen, ne dokazuje, da je prišlo do posredne razlastitve.
- (j) „Jasna pričakovanja, podprta z razumno naložbo“ v odstavku 2(c) Priloge 8-A se nanašajo na pričakovanja, ki bi jih lahko razumno oblikoval preudaren in dobro informiran vlagatelj in na katera se je zanašal pri izvedbi naložbe. Pojasniti je treba, da je vprašanje, ali so pričakovanja vlagatelja, podprta z razumno naložbo, upravičena, odvisno od dejavnikov, kot so na primer, ali je vlada vlagatelju dala zavezujoča pisna zagotovila, ter od narave in obsega vladnih predpisov ali možnosti za vladno regulacijo v zadevnem sektorju, če so ti relevantni.
- (k) Učinek ukrepa ali vrste ukrepov se zdi „očitno pretiran“ v smislu odstavka 3 Priloge 8-A, če je nedvomno in očitno pretiran glede na zastavljene cilje politike.
- (l) Pojasniti je treba, da ukrepi pogodbenice, ki so zasnovani in se uporabljajo za zaščito legitimnih ciljev družbene blaginje iz odstavka 3 Priloge 8-A, vključujejo ukrepe, sprejete za boj proti podnebnim spremembam ali obravnavanje njihovih sedanjih ali prihodnjih posledic. Taki ukrepi ne pomenijo posredne razlastitve, razen če so nedvoumno in očitno pretirani glede na zastavljene cilje politike.

3. Podnebne spremembe

- (m) Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo pravico do pravnega urejanja v javnem interesu za doseganje legitimnih ciljev javne politike za varstvo okolja iz člena 8.9.1, vključno s sprejemanjem ukrepov za ublažitev podnebnih sprememb ali boj proti njim ali obravnavanje njihovih sedanjih ali prihodnjih posledic.
- (n) Sodišče pri razlagi določb poglavja o naložbah ustrezno upošteva zaveze pogodbenic v okviru večstranskih okoljskih sporazumov, vključno s Pariškim sporazumom. Zlasti bi bilo treba pravice in obveznosti pogodbenic iz poglavja 8 razlagati na način, ki podpira zmožnost pogodbenic, da uveljavita svoje zaveze za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov s sprejetjem ali ohranitvijo ukrepov, zasnovanih in uporabljenih za blažitev podnebnih sprememb ali obravnavanje njihovih sedanjih ali prihodnjih posledic.

4. Zaščita bistvenih varnostnih interesov

Pogodbenici ponovno potrjujeta, da se v skladu s členom 28.6 sporazuma CETA nobena določba tega sporazuma ne razlaga tako, da bi bila Kanadi ter Evropski uniji in njenim državam članicam preprečena uvedba ukrepa, za katerega katera koli pogodbenica meni, da je potreben za zavarovanje njenih bistvenih varnostnih interesov v času vojne ali drugih izrednih razmer v mednarodnih odnosih, vključno s kakršnimi koli ukrepi, ki vplivajo na vlagatelje ali njihove naložbe.

5. Varstvo temeljnih pravic

Pojasniti je treba, da pravica pogodbenic do pravnega urejanja za doseganje legitimnih ciljev javne politike iz člena 8.9.1 sporazuma CETA vključuje ukrepe, sprejete za varstvo temeljnih pravic, kot je določeno v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah, sprejeti 10. decembra 1948 v Parizu.

6. Izračun denarne odškodnine, ki izhaja iz zahtevkov vlagatelja

Pojasniti je treba, da denarna odškodnina iz člena 8.39.3

- (o) ni večja od izgube ali škode vlagatelja, ali če je ustrezno, lokalno ustanovljenega podjetja, kot je bila ocenjena na dan kršitve;
- (p) odraža le izgubo ali škodo, ki je nastala zaradi kršitve ali je posledica kršitve, ter
- (q) se določi z razumno gotovostjo in ni špekulativna ali hipotetična.

Sodišče denarno odškodnino izračuna le na podlagi navedb strank v sporu in po potrebi upošteva:

- (r) soodgovornost, ki je bodisi namerna bodisi posledica malomarnosti;
- (s) nezmožnost ublažitve ali preprečitve škode;
- (t) predhodno odškodnino ali nadomestilo, prejetu za isto izgubo, vključno z nadomestilom, prejetim v okviru domače odškodninske sheme, ali
- (u) vračilo premoženja ali razveljavitev ali spremembo ukrepa.

V ..., dne ...

Za Skupni odbor CETA

Sopredsednika